

Q&A bij webinar bètaversie 0.12

2 december 2025

Belangrijk: deze webinar geeft informatie over de bètaversie 0.12. Deze bètaversie bevat de wijzigingen van de NTA 8800 : 2025 en van de 7e druk van het opnameprotocol ISSO 82.1 en 75.1. Deze bètaversie is bedoeld om de markt voor te bereiden op de aanstaande wijzigingen die pas medio mei 2026 van kracht worden vanuit de Europese richtlijn EPBD IV. Je kunt geen projecten registreren met bètaversie 0.12, voor lopende project gebruikt je dus altijd versie 11.2. Je kunt het project in bètaversie 0.12 bekijken om de effecten van nieuwe regelgeving te beoordelen, maar je kunt een project uit bètaversie 0.12 niet meer terug openen in versie 11.2. Als je een project met versie 11.2 hebt aangemaakt, wordt er met bètaversie 0.12 eerst een backup gemaakt (*.bak) die wel nog te openen is in 11.2.

Quickstart

We hebben een Quickstart gemaakt waar de meeste wijzigingen van de NTA 8800, het opnameprotocol en de software worden toegelicht.

<https://support.vabi.nl/support/epa/online-help/quickstart/betaversie-0-12/>

Vragen en antwoorden

Wijzigingen NTA 8800

Gebouw Automatisering en Controle Systeem (GACS)

Waar kan je dit GACS klasse vinden, bij opname op locatie?

Het opnameprotocol geeft een beknopte beschrijving, zie [afbeelding 1](#) in de bijlage. Bij de aandachtspunten worden twee pagina's gedeeld die kunnen helpen om aan te tonen of aan de vereiste klasse wordt voldaan:

Aandachtspunten

- Of voldaan wordt aan de vereiste functionaliteiten van tenminste klasse C voor automatische regelingen en tenminste klasse B voor het energimanagement mag je ook aantonen met
 - een 'eigen verklaring' van de gebouweigenaar volgens het format van RVO.

- o de RVO '[Checklist technische eisen GACS](#)' (GebouwAutomatiserings- en ControleSystemen) of de VNG Handreiking-epbdiii "[Energieprestatie installaties in gebouwen – Uitwerking van de EPBD III in de praktijk](#)".

Zie voor volledige informatie bij de [quickstart 0.12](#).

Gacs gaat al in op 1 januari 2025?

Nee, De NTA 8800 : 2025 en de 7^e druk van het opnameprotocol worden medio mei 2026 aangewezen, dus voor het energielabel is het pas bij de ingang van deze NTA 8800. Wel is het voor gebouwen met een verwarmings- of airco-installatie vanaf 209 kW nominaal vermogen vanaf 1 januari 2026 verplicht om over een GACS te beschikken dat aan de gestelde eisen voldoet. In 2030 wordt het minimale vermogen bijgesteld naar 70 kW.

Belemmering PV-panelen door dakranden

Dakrand bij zonne-energie, welke oriëntatie gaat de belemmering over? Bij PV-systemen mag de dakrand opgegeven worden als belemmering. Maar een belemmering op het zuiden heeft feitelijk nauwelijks belemmering, terwijl een belemmering op de oriëntaties waarbij de zon laag staat (O&W) veel belangrijker is

In het opnameprotocol (zie ook [quickstart 0.12](#)) zijn wat voorbeelden uitgewerkt, het zichtveld van de panelen en collector zijn bepalend of er een dakrand aanwezig is of niet. De oriëntatie van de dakrand, van de belemmering maakt niet uit. Je geeft de oriëntatie van het paneel of de collector op, de NTA 8800 bepaalt aan de hand van die oriëntatie de beschaduwingsreductiefactor, zie [afbeelding 2](#) in de bijlage.

Energieopslag

Kan je ook beide energieopslagen opgeven?

Ja, je kunt beide opgeven en het is mogelijk meerdere elektrische en thermische opslag op te geven.

Kan ik meer informatie krijgen over de omslagpunt wanneer beide energieopslagsystemen in de berekening worden meegenomen, bv. > 5 kWh, etc.

Er wordt een maandelijkse correctiepost van voor de hernieuwbare energie meegenomen voor de beleidsmatige waardering van opslagsystemen. Deze wordt inderdaad pas meegenomen als de opslagsystemen samen een opslagcapaciteit van 5 kWh of meer hebben. Uit de NTA 8800 : 2025:

$f_{BAT;cor}$ is de dimensieloze correctiefactor voor de aanwezigheid van op het eigen perceel gelegen opslagsystemen voor elektriciteit; wanneer de opslagcapaciteit van alle gebouwgebonden op het eigen perceel gelegen (elektrische of

thermische) opslagsystemen samen 5 kWh of meer bedraagt, dan geldt $f_{BAT;cor} = 1$.
In alle andere gevallen geldt $f_{BAT;cor} = 0$.

Is er dan ook een ondergrens voor de PV-panelen (PV-stroom)?

Nee, is geen ondergrens. Als er voldoende opslagcapaciteit op het perceel wordt toegepast, dan wordt 5% van de maandelijkse totale hoeveelheid elektriciteit -die op het eigen perceel wordt opgewekt uit hernieuwbare bronnen- afgetrokken van de EP2, maar deze aftrekpost kan niet meer zijn dan 5% van de totale maandelijks gebruikte elektriciteit ten behoeve van het totaal aan energiefuncties voor de energieprestatie. Zie formule 5.14a uit de NTA 8800 :2025, zie bijlage [afbeelding 3](#).

Ik heb begrepen dat het ondergrens 5 kWh is op beide systemen, 5 kWh voor elektrische opslag en 5 kWh voor thermische opslag. De berekening werkt dan met een correctiefactor.

Nee, in de NTA 8800 staat dat het om de op het eigen perceel gelegen (elektrische of thermische) opslagsystemen samen gaat.

Ook dient de PV-installatie aan voorwaarden te voldoen. De PV-installatie zou voldoende zonne-stroom moeten leveren. Wat is de ondergrens van de PV-installatie (PV-panelen)?

Er is geen ondergrens aan de minimaal op te wekken elektriciteit door PV(T)-panelen. Er is wel een bovengrens. Als de PV-panelen meer opwekken dan het object (voor de energieprestatie) verbruikt, dan worden de opslagsystemen gewaardeerd met maximaal 5% van het berekende energieverbruik als maandelijkse correctiepost.

Is deze correctiefactor altijd hetzelfde?

Ja, het is altijd factor 0.05, of niets (als de opslagcapaciteit te klein is), zie opmerking 3 bij formule 5.14a, zie bijlage [afbeelding 3](#).

Als je beide opslagsystemen hebt, wordt dan gerekend met 2 correctiefactoren?

Nee, er wordt met 1 correctiefactor gerekend over de opgewekte elektriciteit op het perceel (exclusief wkk), mits de totale opslagcapaciteit 5 kWh of meer is.

Is er een overzicht omtrent energieopslag (elektrisch en thermisch)?

Vitec Vabi heeft geen overzicht gemaakt. Het opnameprotocol geeft alleen informatie over de informatie die verzameld moet gaan worden bij een gebouwopname en dat is vrij summier. Als de informatie uit deze Q&A en bijlage [afbeelding 3](#) uit de NTA 8800 : 2025 niet voldoende is, kun je contact opnemen met Service & Support. Van daar uit kunnen we je mogelijk verder voorzien in de informatie die je nodig hebt.

Wordt het in deze versie ook mogelijk om in maatwerk als maatregel een batterij op te nemen?

Ja, je kunt een batterij invullen als maatregel. Maar dit wordt alleen meegenomen in de energieprestatieberekening, dus voor de EP2, EP3 en het energielabel van de nieuwe situatie met energie-opslag.

Er is in de maatwerkadvies berekening geen aanpassing gedaan voor opslagsystemen. Het opgeven van een batterij heeft dus geen invloed op het berekende energieverbruik van het maatwerkadvies. Praktisch gezien kun je hiermee nog niet de (financiële) besparing op je stroomverbruik uitrekenen die een batterij zou kunnen opleveren. Daarvoor is de beleidsmatige factor 0.05 niet te gebruiken.

Fossiele brandstoffen op perceel**Wordt een hout- of palletkachel ook gezien als fossiele verbruiker?**

Nee, verbrandingstoestellen op biomassa vallen hier niet onder, zie opnameprotocol paragraaf 7.1.7 ([afbeelding 4](#) in de bijlage).

Rekentool IWP op gemeten verbruik**Mag je de IWP uit Vabi Elements gebruiken voor MWA-U?**

Ja, in principe kun je die gebruiken. Maar, het is wel goed om te weten met welk doel de Vabi Elements berekening opgesteld is. Voor een TO berekening en/of bepaling van het koelvermogen wordt een "extreme" belasting gebruikt (niet alleen het klimaatjaar) want het moet bij volle bezetting comfortabele blijven. Voor een energie berekening met Vabi Elements kies je een reëlere bezetting en die kan je ook voor EPA-U gebruiken.

Overige vragen**Hoe worden afleversets bij een collectieve WP installatie ingevoerd?**

Het invullen van afleverset is uitzondering op de regel. In tegenstelling tot andere verliezen wordt een afleverset niet oppervlakte gewogen verdeeld. Je geeft bij afleverset het aantal op binnen het object waarvoor de energieprestatie berekend wordt, dus het aantal in de woning / het appartement of het aantal in het woongebouw als voor nieuwbouw een BENG berekening gemaakt wordt.

Zie informatie bij afleversets op onze online help (en [afbeelding 5](#) in de bijlage):
<https://support.vabi.nl/support/epa/online-help/installaties/tapwater/#distributie>

Bijlage afbeeldingen opnameprotocol

Afbeelding 1: ISSO opnameprotocol paragraaf 7.1.8 Gebouw Automatisering en Controle Systeem (GACS)

7.1.8 Gebouw Automatisering en Controle Systeem (GACS)

In deze paragraaf stel je de aanwezigheid van een Gebouw Automatisering en Controle Systeem (GACS) vast. Een gebouwautomatiseringssysteem heeft twee klasse aanduidingen: één voor de functionaliteit van de automatische regelingen en één voor de functionaliteit van het energiemangement systeem. Deze klassen kunnen verschillen afhankelijk van de functionaliteit van het systeem.

In NEN-EN-ISO 52120-1 zijn de prestatieniveaus van de verschillende klassen voor zowel de functionaliteit van de automatische regelingen als voor de functionaliteit van de controlesystemen beschreven. Er wordt voor beide onderdelen onderscheid gemaakt in vier klassen (van goed naar slecht):

1. Hoge energieprestatie BAC (Building automation and control) en TBM (technical building management) functies.
2. Geavanceerde BAC en sommige specifieke TBM (technical building management) functies.
3. Standaard BAC (conform tabel B.1 van NEN-EN-ISO 52120-1);
4. Niet energie efficiënte BAC; voldoet niet aan vereisten voor klasse C.

Bepalen

Bepaal of zich in het gebouw één of meerdere verwarmingssystemen of koelsystemen bevinden met een (nominaal) thermisch vermogen van meer dan 290 kW. Als dat het geval is, bepaal dan of er een GACS aanwezig is, en als deze aanwezig is:

- Of de automatische regelingen aan minimaal klasse C voldoen (C of beter); én
- Of het energiemangement voldoet aan minimaal klasse B (B of beter).

Als het thermisch vermogen van één of meer toestellen in het systeem niet bekend is, ga dan na of het verwarmings- of koelsysteem een $A_g > 2.500 \text{ m}^2$ bedient. Als dat het geval is, moet je ervan uitgaan dat het systeem een thermisch vermogen van meer dan 290 kW heeft.

Tabel 7.3 Op te nemen gegevens BACS

Gegevens	Invoer	Invoer als onbekend
Thermisch vermogen verwarmings- of koelsysteem	≤ 290 kW	Aangesloten $A_g \leq 2.500$ m ²
	> 290 kW	Aangesloten $A_g > 2.500$ m ²
	Onbekend	
BACS aanwezig	Ja	Nee
	Nee	
Klasse automatische regelingen	Klasse C of beter	Klasse D
	Klasse D	
Klasse energiemangement	Klasse B of beter	Klasse C of D
	Klasse C of D	

Aandachtspunten

Het vermogen van een verwarmings- of koelsysteem bepaal je door het nominale vermogen van alle opwekkingstoestellen in het verwarmings- of koelsysteem bij elkaar op te tellen. Daarbij maakt het niet uit of er ook andere (niet-)energieprestatieplichtige delen met dit systeem verwarmd of gekoeld worden. Je telt dus niet meerdere systemen bij elkaar op.

In het geval van externe warmte- of koudelevering is het gecontracteerd vermogen bepalend, en als deze niet bekend is het vermogen van de TSA.

- Of voldaan wordt aan de vereiste functionaliteit van tenminste klasse C voor automatische regelingen en tenminste klasse B voor het energiemangement kan je afleiden uit productinformatie van het aanwezige BAC systeem, of uit een certificaat van een 'compliance check'.
- Of voldaan wordt aan de vereiste functionaliteiten van tenminste klasse C voor automatische regelingen en tenminste klasse B voor het energiemangement mag je ook aantonen met
 - Een 'eigen verklaring' van de gebouweigenaar volgens het format van RvO.
- De RvO 'Checklist technische eisen GACS' (GebouwAutomatiserings- en ControleSystemen) of de VNG Handreiking-EPBD III "Energieprestatie installaties in gebouwen - Uitwerking van de EPBD III in de praktijk".

Afbeelding 2: Beschaduwingsreductiefactor dakrand

17.3.7 Volledige belemmering en belemmering door dakranden

De beschaduwingsreductiefactor ($F_{sh:obst,mi}$) bij volledige belemmering, zoals omschreven in 17.3.2 onder e), en bij belemmeringen door dakranden, zoals omschreven in 17.3.2 onder f), is in de volgende tabellen gegeven:

- a) voor verwarming ($x = H$) in tabel 17.13;
- b) voor koeling ($x = C$) in tabel 17.14;
- c) voor zonnecollectoren voor warm tapwater en zonnestroompanelen ($x = P$) in tabel 17.15.

Tabel 17.15 — Beschaduwingsreductiefactor ($F_{sh:obst,mi}$) voor zonnecollectoren voor warm tapwater en zonnestroompanelen bij volledige belemmering, zoals omschreven in 17.3.2 onder e), en bij belemmering door dakranden, zoals beschreven in 17.3.2 onder f)

Oriëntatie	Zuid						
	Vert.	Schuin naar boven gekeerd					Hor.
		Helling t.o.v. hor					
Maand	90°	75°	60°	45°	30°	15°	0°
Januari	0,19	0,20	0,22	0,25	0,30	0,39	0,55
Februari	0,30	0,31	0,32	0,36	0,40	0,47	0,58
Maart	0,35	0,33	0,34	0,35	0,38	0,42	0,49
April	0,36	0,32	0,30	0,30	0,31	0,33	0,36
Mei	0,46	0,39	0,35	0,33	0,32	0,33	0,34
Juni	0,56	0,47	0,41	0,38	0,37	0,37	0,37
Juli	0,56	0,47	0,43	0,40	0,39	0,39	0,41
Augustus	0,42	0,37	0,34	0,33	0,33	0,35	0,37
September	0,34	0,32	0,32	0,32	0,34	0,38	0,43
Oktober	0,28	0,27	0,29	0,31	0,34	0,39	0,48
November	0,24	0,25	0,27	0,30	0,35	0,43	0,56
December	0,19	0,21	0,23	0,27	0,32	0,42	0,60

Oriëntatie	Oost						
	Vert.	Schuin naar boven gekeerd					Hor.
		Helling t.o.v. hor					
Maand	90°	75°	60°	45°	30°	15°	0°
Januari	0,55	0,55	0,55	0,55	0,56	0,56	0,55
Februari	0,54	0,53	0,54	0,55	0,56	0,57	0,58
Maart	0,53	0,51	0,50	0,49	0,49	0,49	0,49
April	0,50	0,46	0,43	0,41	0,40	0,38	0,36
Mei	0,54	0,49	0,45	0,41	0,38	0,36	0,34
Juni	0,53	0,49	0,46	0,43	0,41	0,39	0,37
Juli	0,54	0,49	0,47	0,44	0,43	0,42	0,41
Augustus	0,57	0,52	0,48	0,45	0,42	0,39	0,37
September	0,51	0,48	0,46	0,45	0,44	0,44	0,43
Oktober	0,52	0,50	0,49	0,48	0,48	0,48	0,48
November	0,58	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56
December	0,55	0,54	0,55	0,57	0,58	0,59	0,60

Afbeelding 3: Correctie (thermische en elektrische) opslagsystemen

$$E_{P;BAT,out,tot} = MIN[E_{pr;el;ren,tot}; E_{EPus;el}] \times 0,05 \times f_{BAT;cor} \quad (5.14a)$$

OPMERKING 3 De waardering van de opslag van hernieuwbare elektriciteit in een elektrisch batterijsysteem of van het gebruik van hernieuwbare elektriciteit in een thermisch opslagsysteem vindt plaats met een beleidsmatige correctie voor de fossiele energie in de vorm van $E_{P;BAT,out,tot}$. Waarin de factor 0,05 een vaste beleidsmatig vastgestelde waarde is.

OPMERKING 4 De waardering wordt alleen toegekend aan het deel van de hernieuwbare elektriciteit dat gebruikt kan worden voor het eigen gebouwgebonden elektriciteitsgebruik.

OPMERKING 5 In de waarderingsfactor is rekening gehouden met het feit dat een batterijsysteem het directe gebruik van zelf opgewekte elektriciteit verhoogt.

en waarin:

$E_{P;BAT,out,tot}$ is de maandelijks correctiepost voor de (beleidsmatige) waardering van de toepassing van opslagsystemen voor hernieuwbare elektriciteit, in kWh;

$E_{pr;el;ren,tot}$ is de maandelijks totale hoeveelheid elektriciteit die op het eigen perceel wordt opgewekt uit hernieuwbare bronnen, in kWh;

OPMERKING 8 Op het eigen perceel opgewekte elektriciteit met een warmtekrachtkoppeling wordt hierbij buiten beschouwing gelaten.

$E_{EPus;el}$ is de totale maandelijks gebruikte elektriciteit ten behoeve van het totaal aan energiefuncties voor de energieprestatie, bepaald volgens 5.5.3, in kWh;

$f_{BAT;cor}$ is de dimensieloze correctiefactor voor de aanwezigheid van op het eigen perceel gelegen opslagsystemen voor elektriciteit; wanneer de opslagcapaciteit van alle gebouwgebonden op het eigen perceel gelegen (elektrische of thermische) opslagsystemen samen 5 kWh of meer bedraagt, dan geldt $f_{BAT;cor} = 1$. In alle andere gevallen geldt $f_{BAT;cor} = 0$.

OPMERKING 9 Gebouwgebonden batterijsystemen hebben een vaste aansluiting op de elektrische installatie van het gebouw en zijn aangesloten achter de meter. Batterijsystemen die voorzien zijn van een stekker via een wandcontactdoos, zijn niet gebouwgebonden.

OPMERKING 10 Bij thermische opslagsystemen die worden ingezet voor ruimteverwarming of warm tapwater, is er sprake van thermische verliezen van het voorraadvat. Deze verliezen worden in rekening gebracht bij de opwektoestellen voor verwarming en/of warm tapwater in hoofdstuk 9 en 13.

Afbeelding 4: Opnameprotocol 7.1.7 Fossiele brandstoffen op perceel

7.1.7 Fossiele brandstoffen op perceel

Voor ieder gebouw moet beoordeeld worden of het gebouw lokaal koolstofemissievrij is. Bij deze beoordeling kijk je alleen naar de ter plaatse (op het perceel) geproduceerde koolstofemissies uit fossiele brandstoffen die kunnen ontstaan in de aanwezige gebouwgebonden installaties.

De aan- of afwezigheid van koolstofemissies uit fossiele brandstoffen kan je niet automatisch uit de berekening afleiden, omdat bij de gebouwbegrenzing en indeling (H6) of bij meerdere verwarmings- of koelsystemen in één ruimte of bij meerdere warmtapwatersystemen in één rekenzone bepaalde installaties buiten de methodiek kunnen vallen.

Bepalen

Bepaal of er op het perceel op fossiele brandstof gestookte, gebouwgebonden installaties aanwezig zijn.

Aandachtspunten

- Hieronder vallen gebouwgebonden technische installaties die (gedeeltelijk) gevoed worden met bijvoorbeeld aardgas, butagas, propaan of stookolie.
- Verbrandingstoestellen op biomassa vallen hier niet onder.
- Niet gebouwgebonden installaties zoals een grootkeuken in een restaurant vallen buiten de beoordeling.
- De aanwezigheid van een gasmeter en/of gasaansluiting is geen grond voor de beoordeling of er sprake is van op fossiele brandstof gestookte installaties.

Afbeelding 5: afleverset online help

Aantal afleversets

Uit het opnameprotocol, zie publicaties:

Bepaal het aantal afleversets aangesloten op de collectieve warmteopwekker. Als de energieprestatie wordt bepaald voor een woning in een woongebouw, hoeft alleen het aantal afleversets voor die woning te worden opgegeven.

Vul het totaal aantal afleversets in die toegepast zijn **binnen het object** dat doorgerekend wordt. In tegenstelling tot andere verliezen worden afleversets namelijk niet verdeeld wordt naar rato van het gebruiksoppervlakte van het object en het totaal gebruiksoppervlakte systeem [m^2] (f_{gebouw}).

⚠ Als het totale aantal van het appartementencomplex ingevuld wordt bij de berekening van een enkele *woning in een appartementencomplex*, dan resulteert dit in een heel hoog tapwater gebruik! Dit komt omdat vanuit de NTA 8800 het energieverbruik (in tegenstelling tot warmtemeters bij verwarming/koeling) niet niet verdeeld wordt naar rato van het gebruiksoppervlakte van het object en het totaal gebruiksoppervlakte systeem [m^2].

Als je niet zelf een aantal opgeeft, dan kun je toch het aantal zien waar mee gerekend wordt, meestal is dit 1, tenzij er een woongebouw doorgerekend wordt, dan is dat het aantal woonfuncties.

> Voorbeelden appartementencomplex

> Voorbeelden appartement

Publicaties

[Warmtelevering via een afleverset Utiliteit](#)

ISSO 75.1 paragraaf 13.3.4

[Warmtelevering via een afleverset Woningbouw](#)

ISSO 82.1 paragraaf 13.3.4

Lengte circulatieleiding